

ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ¹

У монографії розглядається широкий комплекс економіко - організаційних проблем функціонування і розвитку соціальної інфраструктури у контексті політики державно-приватного партнерства.

Глибокий аналіз інституційних концепцій соціального розвитку, виявлення нових підходів до вирішення назрілих питань галузей соціальної інфраструктури дають новий імпульс до осмислення функцій її економічного механізму.

У роботі доводиться, що процеси формування економічного механізму соціальної інфраструктури мають досліджуватися з двох позицій: економічної та соціальної. Остання наближена до соціально-психологічної. Такий ракурс наукового аналізу починає поширюватись серед дослідників. Гармонічне поєднання макросоціологічного підходу з мікросоціологічним надає новизни здійсненому дослідженню. Зазначений підхід передбачає зміщення модернізаційної політики у бік врахування інтересів невеликих груп населення і індивідів, їх суб'єктивної мотивації.

Детально розглянуто напрями фінансування соціальної інфраструктури. Показано, що позитивний кумулятивний ефект досягається, якщо проблеми фінансування вирішуються одночасно з удосконаленням внутрішньої структури загальної і професійної освіти, медичного обслуговування, житлово-комунального господарства, культури та інших галузей. Перспективним вважається перехід від кошторисного фінансування до нормативного. Пропонується механізм подолання дискримінаційної оплати праці у галузях бюджетної сфери.

Критично розглянута державна і банківська політика, щодо будівництва житла, показано недоліки реалізації житлових програм. Пропонуються інституційні механізми і економічні методи кредитування житлового будівництва, які мають соціальну спрямованість. Всебічно обґрунтовано і розроблено сценарій платоспроможного попиту на соціально важливі послуги, у якому враховується як загальний обсяг, так й його соціальна структура. Це дає змогу розраховувати на державне регулювання споживання послуг і формування прозорого багатоканального механізму фінансування галузей соціальної інфраструктури.

Очевидно, що поліпшення якості і доступності послуг неможливо без інформації про тенденції розвитку соціальної інфраструктури та інструменти їх реалізації, які використовуються в інших країнах. Корисним є висвітлення зарубіжного досвіду кредитування професійної освіти, здійснення корпоративної соціальної політики, медицини праці. Надано пропозиції щодо можливого застосування в Україні економічних методів і організаційних форм, які впроваджені у розвинутих країнах.

Важливим фактором розвитку соціальної інфраструктури є механізм соціального діалогу, у структурі якого слід піднести роль колективних договорів,

---

¹ Левін П.Б. Економічний механізм соціальної інфраструктури: стан і перспективи розвитку. – К.: 2008. – 313 с.

активізувати переговорний процес щодо розширення мережі відомчих об'єктів освіти, медицини, рекреації. У роботі надані слушні рекомендації щодо правового механізму контролю за досягнутими домовленостями.

Не всі авторські положення, що висловлені у монографії, — беззаперечні. Деякі з них дискусійні і мають постановочний характер. Та загалом монографія робить помітний науковий внесок у розробку проблеми економічного механізму і розширює уявлення про функціонування галузей соціальної інфраструктури.

Ю.І. САЄНКО,
доктор економічних наук, професор,
Інститут соціології НАН України

ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ¹

Незважаючи на певні зрушення в сфері просування гендерної рівності в Україні, а саме — формування законодавчої бази, яка за всіма аспектами гендерного розвитку не поступається кращим міжнародним прикладам, визнання актуальності гендерних проблем на державному рівні, розробку державних програм та планів дій з утвердження гендерної рівності, включення гендерних питань до освітніх програм та значний науковий інтерес до цієї проблематики, — фактичні дані не відображають будь-якого покращання ситуації. Тому в контексті формування соціальної політики держави особливого значення набуває аналіз гендерних проблем, наявних у соціально-економічному житті населення, з метою визначення пріоритетних завдань гендерної політики та найбільш ефективних шляхів їх реалізації. Саме цим питанням присвячена монографія Герасименко Г.В. на тему «Гендерні аспекти соціальної політики в Україні».

У монографії обґрунтовано, що відсутність цілеспрямованої державної політики сприяння гендерній рівності призводить до посилення соціально-економічної диференціації населення залежно від статі, невідповідності фактичних можливостей жінок та чоловіків декларованій Конституцією України рівності статей та настановам демократичного суспільства. Більш того, існування гендерної нерівності в суспільстві сповільнює економічне зростання, послаблює систему державного управління та знижує ефективність стратегій розвитку.

Монографія складається з дев'яти розділів.

В *першому розділі* розроблено теоретичні засади гендерних досліджень в соціально-економічній сфері, зокрема, визначено понятійно-термінологічний

---

¹ Герасименко Г.В. Гендерні аспекти соціальної політики в Україні. — Умань: „Візаві” (СПД Сочинський), 2008.. — 252 с.